sindicato
labrego galego
comisións labregas

CONSELLERÍA DE MEDIO RURAL

Alegacións ao Anteproxecto de Lei de Calidade Alimentaria de Galicia

Isabel Vilalba Seivane, maior de idade, con DNI 77594980-H, co mesmo enderezo a efectos de notificacións e comunicacións que a Organización á que representa, en nome e representación do SINDICATO LABREGO – COMISIÓNS LABREGAS (domiciliado en R/Ofelia Nieto, 13-23, 15705, Santiago de Compostela, CIF G-27023951), por ser Secretaria Xeral do mesmo e a súa representante legal, presenta as seguintes consideracións ao Anteproxecto de Lei de Calidade Alimentaria de Galicia:

1.- Consideración previa

A aposta por alimentos nutritivos, saudables, diferenciados da gran produción industrial, e que respondan ás inquietudes crecentes de coidado do medio ambiente e de benestar animal, son unha demanda irrenunciable da sociedade actual, que está tamén a experimentar unha preocupación cada vez maior pola accesibilidade de alimentos destas características, pola vulnerabilidade que implica traer alimentos de outras partes do planeta, pola crise enerxética e climática, e polo mantemento dun medio rural no que as actividades agrarias e gandeiras xeren riqueza e contribúan a unha xestión do territorio sostible, como unha das ferramentas esenciais tamén para combater graves problemas como a degradación dos solos ou os incendios forestais. Ante a difícil conxuntura actual, diversos organismos como a UE ou a propia FAO sinalaron o carácter estratéxico de relocalizar a produción de alimentos (“políticas como a da granxa á mesa, reducir a pegada de carbono apoiando os mercados de proximidade...) e apoiar de xeito decidido as producións locais, cuestións nas que esta lei pode e debe ter un papel moi importante.

Consideración 2.- Artigo 4. j Circuito Curto

“que teña un só intermediario”. Podería darse a perversión de que esta definición posibilite que un xigante, por exemplo, como Amazon cumpra esta condición traendo un alimento de miles de Km. É claro que non se conseguiría ningún plus de sostibilidade nin social nin ambiental, polo que convén incluír con claridade parámetros claros, por exemplo a nivel ambiental como a redución da pegada de carbono, con unha redución da distancia entre as persoas produtoras e as consumidoras (modelo da “granxa á mesa”, comercio proximidade...). O obxectivo debe ser non só reducir elos da cadea alimentaria, senón achegar as persoas produtoras e consumidoras, a redución de emisións ao medio, a través da potenciación de productos locais, mercados de proximidade....

Consideración 3.- Artigo 4.f Operador alimentario,

"exclúe aos titulares de explotacións de produción primaria, a non ser que estean en indicacións xeográficas ou outras figuras de calidade diferenciada". Debe quedar claro que as persoas agricultoras e gandeiras como tal non se consideran operadoras alimentarias en ningún caso aos efectos desta lei, posto que hai esixencias como rexistros e prácticas que serían inasumibles para o sector produtor. Se hai algunha esixencia concreta que lles sería de aplicación ás persoas agricultoras e gandeiras que están amparados baixo figuras de calidade diferenciada debería ser ser concretada e mencionada explicitamente para non levar a equivocacións, sen que teñan a consideración de operador alimentario aos efectos desta lei.

Consideración 4.- Artigo 4 ll) Viño,

a partir de de mosto (?)

Consideración 5. - Artigo 9.- Funcións do Agacal

Neste artigo non se menciona explicitamente a función de control e certificación de produtos de Artesanía Alimentaria, unicamente asesorar e exercitar a función de control noutros consellos reguladores. Entendemos que un labor do Agacal moi importante é o apoio aos consellos reguladores máis pequenos e aqueles que inician a súa actividade , en particular a función de certificación que fai na actualidade o Agacal, polo que propoñemos que quede claramente recollida esta función do Agacal neste artigo.

Consideración 6.- Artigo 19.7

"Nos sistemas de rastrexabilidade dixital, as persoas operadoras deberán incluír ferramentas de sensorización..." Entendemos que hai proxectos piloto que están traballando nesta dirección e que no futuro seguramente sexa algo moito máis amplo neste sentido do que hai na actualidade, pero tamén consideramos que hoxe sería unha esixencia moi difícil de cumprir para boa parte das persoas operadoras.

Consideración 7.- Artigo 26. Rexistro Industrial de Galiza

"As persoas operadoras alimentarias que participen nas fases de transformación, envasado e/ou etiquetaxe deberán inscribir as actividades que desenvolvan e as súas instalacións no Rexistro Industrial de Galicia". Hoxe por hoxe a obriga limítase aos operadores que realizan as transformacións. Debe quedar claro, como é na actualidade, que as persoas agricultoras ou gandeiras que envasen ou etiqueten un produto primario (hortalizas, mel...) están exentas de estar no Rexistro Industrial de Galicia.

Consideración 8. Artigo 27. Sistema de certificación da sustentabilidade do sector alimentario galego.

Incluír unha condicionalidade social ou a garantía da marxe axeitada para todas as partes da cadea de valor parécennos parámetros moi importantes para garantir unha sostibilidade integral, a maiores da ambiental, calidade.... Propoñeriamos que se avanzase nesa etiquetaxe de xeito obrigatorio para acceder a contratación pública, axudas.... En todo caso pensamos que os comités de sostibilidade específicos deben incluír as organizacións profesionais agrarias pola importancia de que se garanta a representatividade do sector produtor neste temas tan importantes.

Consideración 9. Artigo 41. Produtos alimentarios tradicionais de Galiza

Parécenos moi importante desenvolver as excepcionalidades que se prevén a nivel europeo para elaborados e prácticas tradicionais, especialmente as realizadas nas casas labregas e nos pequenos obradoiros de elaboración, mais sempre tendo en conta a idea de preservar a marca tradicional como un distintivo de calidade diferencial, no que un parámetro esencial é que sexa un alimento saudable e de alta calidade nutricional, impedindo que produtos industriais banalicen este tipo de categoría e por extensión as marcas galegas de calidade diferenciada.

Consideración 10. Artigo 44. Promoción de marcas de garantía sectoriais

A idea de elaborar unha marca paraugas da produción alimentaria de Galicia de calidade que a Consellería propón representa en si mesma un gran reto, posto que ao final afectaría a produtos dunha gran calidade acreditada como a produción ecolóxica, ternera galega suprema,... Calquera escándalo alimentario vinculado a unha marca paraugas tería un impacto enorme sobre todas as producións amparadas polo que vemos unha enorme dificultade neste proceso, que debe ser minuciosamente estudado e valorado.

Consideración 11. Artigo 65. Contratación pública de produtos alimentarios.

Representa unha oportunidade única de axudar ao desenvolvemento de iniciativas de gran valor social, ambiental... Os parámetros que se valoran parécennos moi relevantes e propoñemos incluír os produtos de proximidade como elemento fundamental. Con respecto á promoción da igualdade, propoñemos que non só se apoie os proxectos de organizacións con un 50% de mulleres, senón tamén aqueles liderados por mulleres ou nas que as mulleres representen un mínimo do 50%. Respecto á compra de produto ecolóxico e local, propoñemos que se mude de ser unha opción a que sexa unha decisión efectiva de incorporación progresiva con uns obxectivos mínimos concretos nun próximo marco temporal determinado.

Consideración 12. Artigo 69. Realización da toma de mostras

"...persoa titular da empresa, persoa representante legal, ou en ausencia calquera persoa pertencente á empresa ou establecemento". Entendemos que se debe garantir que a persoa responsable dispoña da información en prazo suficiente para poder cumprir esta obriga ou a posibilidade de poder ter unha data alternativa, se tivese unha causa xustificada que impedise a primeira opción. Non estamos de acordo con que calquera persoa pertencente á empresa poida suplir ás persoas representantes, de non ser designadas como tales, posto que por diferentes cuestións, como o feito de non se corresponder coas tarefas propias dese posto de traballo, pódese impedir que a empresa teña garantida representación axeitada nesa toma de mostras e iniciativa de control, e mesmo levar a unha responsabilidade xurídica da empresa se se considerasen tarefas impropias da persoa traballadora.

Consideración 13. Capítulo IV. Infraccións en materia de calidade alimentaria

Desproporción na consideración de calquera mínimo erro.

Esixir a infalibilidade aos operadores semella unha cuestión bastante pouco realista e esaxerada, o mesmo que considerar infracción calquera pequeno erro nunha anotación, prazos, dispoñibilidade documental inmediata... Entendemos que a maioría dos pequenos erros que se consideran no Anteproxecto de Lei como Infraccións Leves deberían cando menos a primeira vez resolverse con un apercibimento e un prazo de corrección, antes de ser considerado unha infracción e motivar un expediente sancionador, máxime se non afecta a cuestións como a natureza, calidade, composición, procedencia do produto, non hai ningún ánimo de fraude e non é un feito reiterado. Un pequeno erro ou inexactitude sen intencionalidade nin consecuencias reais non debería motivar un expediente sancionador que puidese poñer en perigo totalmente ese proxecto.

Consideración 14. Artigo 108. Infraccións graves

Algunhas das infraccións graves debería considerarse infraccións leves, como demorar un mes unha anotación, non dispor no momento do acto de inspección dun documento se este se achegase nun período breve, a aplicación dalgunha práctica de xeito diferente á establecida se isto non supón ningunha merma na calidade e na seguridade do alimento (emprego tipo de envase non autorizado, etiquetado con algunha breve variación...), unha inexactitude ou erro en rexistros e documentos de acompañamento que chegue ao 5%...

Considérase moi importante o bo trato cara a todas as persoas implicadas no labor de control, na produción, transformación e comercialización, así como a necesidade de preservar as garantías

xurídicas necesarias e a presunción de inocencia, salvo que se demostre a súa responsabilidade, como criterio fundamental do noso sistema xurídico.

aa) Considérase infracción grave **"a desconsideración e o trato irrespetuoso ao persoal que realiza o control"**. Entendemos que este concepto é demasiado ambiguo e que con claridade pode haber unha interpretación subxectiva do que é "a consideración" e o "trato respectuoso", polo que propoñemos que se suprima esta infracción e en todo caso se estipule con claridade o que podería considerarse unha infracción a nivel de trato co persoal de control. Penalizar con ata 150.000 euros a desconsideración é claramente desproporcionado e difícil de xustificar.

d) Considérase infracción moi grave, con multas de 150.001 a 3.000.000 euros, "**calquera forma de presión** ao persoal da administración e dos consellos reguladores que realiza a función de inspección ou ás persoas instrutoras dos expedientes sancionadores". Cremos que este enunciado de novo crea unha inseguridade xurídica moi grande e resulta totalmente ambiguo, polo que pedimos que se suprima, dado que o normal é aterse ao marco de relacións xeral co persoal administrativo ou con funcións designadas pola administración pública.

Consideración 15. Obradoiros compartidos

Cremos tamén que hai que ter en consideración novas realidades como os obradoiros compartidos como infraestruturas de interese no marco do desenvolvemento da artesanía alimentaria, da elaboración de produtos tradicionais ou da transformación a pequena escala de produtos como os ecolóxicos...

E para que así conste, en Santiago de Compostela, 5 de agosto de 2022

Firmado por ***9498** ISABEL VILLALBA (R: ****2395*) el día 05/08/2022 con un certificado emitido por AC Representación

Asdo: Isabel Vilalba Seivane